نگاه تنبل به تنبلی چشم

فاطمه امیری

برای یک ماه سهم کودکان ۴ تا ۶ سالـه ایرانـی از آگـهی هـای جوروا جور تلویزیون درباره چیپس، پفک و بستنی که بی اجازه دنیای کودکی آنها را نشانه گرفته اند، فقط همان تیزر مربوط به «طرح پیشگیری از تنبلی چشم» می توانست نشانه ای از خلوص دنیای بزرگترها باشد، اما برای پدر و مادرهایی که وقتشان در تماشای انواع آگهی های تلویزیون گوشت چرخ کن، یخچال فریزر و دمپایی به حراج گذاشته می شود، یک تیزر تبلیغاتی سلامت چشم فرزندانشان چقدر دیده می شود؟! بعد از گذشت بیش از یک ماه پخش تیزر مربوط به طرح «پیشگیری از تنبلی چشم» فقط ۸۰۰هزار کودک برای معاینه به پایگاه های مورد نظر بـهـزیـسـتـی بـرده شـده انـد. برگزارکنندگان طرح امیدوارند که دست کم دوبرابر این تعداد در مهلت باقی مانده - تا آخر آذر - برای معاینه چشم راهی مراکز و پایگاه های سنجش بینایی شوند.

***

دکتر زهرا نوع پرست مدیر کل دفتر پیشگیری معلولیت های سازمان بهزیستی کشور امیدوار است از حدود ۲ میلیون کودک ۴ تا ۶ساله کشور، بتوان یک میلیون و ۴۰۰ هـزار کـودک را در طـرح پیشگیری از تنبلی چشم زیر پوشش قرار داد. اما راضی شدن به این رقم در قالب دلایلی از سوی دکتـر نوع پرست این گونه ارائه می شود: «میزان آگاهی والدین در موفقیت این طرح عامل مهم و تأثیرگذاری است. بـخـشـی از کـار مـا کـه اطلاع رسانی به خانواده ها در سراسر کشور است از طریق رسانه های ملی و صدا و سیما صورت می گیرد. چون همه بچه ها که در سنین ۳ تا ۶سال هستند، به مهدهای کودک نمی روند که والدین از طریق این مراکز آموزش ها و آگاهی لازم را کسب کنند، اما برای تبلیغات بودجه کافی نداریم. ضمن این که اصلاً بسیاری از برنامه های پیشگیرانه نیاز به حمایت رسانه های ملی دارند. همین هزینه هایی که ما صرف تبلیغات و پخش تیزرهای صدا و سیما می کنیم می تواند صرف گسترش پایگاه ها و خدمات رسانی ما شود.»

***

کودکی در میان قفسه های پر از شیرینی، شکلات و بیسکوئیت، سرمی خورد و هرچه انتخاب می کند، در نهایت در سبد خرید مادر جای می گیرد. برای او همه چیز مهیا است. دکتر زهرا نوع پرست می گـویـد: فـقـط درصـدی از خانواده ها و والدین هستند که بدون نیاز به طرح های پیشگیرانه، توانایی مالی و آگاهی برای کنترل وضعیت بینایی و حتی شنوایی کودکشان را دارند، در حالی که بیشتر خانواده ها در این باره نیازمند مشاوره و کمک مالی هستند تا به اختلالات بینایی کودکان خود حساس شوند. چون در بسیاری از موارد ممکن است هیچ علامت مشکوکی به عنوان هشدار در چشم کودک مشخص نباشد، در واقع شایع ترین علامت تنبلی چشمی کودکان در بی علامتی است و اگر این بیماری در سنی که می تواند درمان شود، مورد غفلت قرار گیرد، در آینده منجر به این می شود که بینایی کامل به چشم باز نگردد.»

مدیر مهد، پوشه ای را روی میز باز می کند تا اسم بچه هایی را نشان دهد که در طرح تشخیص آمبلیوپی (تنبلی چشم) معاینه شده اند. ۱۵۰ اسم در پوشه ثبت شده است. بیشتر آنها عضو همان مهد کودک و تعدادی هم متفرقه اند. تعداد مهدهای کودک در مناطق شمالی و مرکزی شـهـر آنـقـدر هـسـت کـه بـتـوانـد پاسخگوی مراجعان باشد. اما در کوچه پس کوچه های جنوبی و حاشیه های شهر وضع چگونه است؟!

دکتر زهرا نوع پرست مدیر کل دفتر پیشگیری از معلولیت های سازمان بهزیستی غیر از مهدهای کودک، مراکز پیش دبستانی دولتی، پایگاه های خدمات سنجش بینایی و پایـگـاه هـای سـیـار را مـراکـز و واحدهایی می داند که برای شرکت در طرح سنجش بینایی در نظر گرفته شده اند: «البته همه مهدهای کودک پایگاه نیستند. برخی اجازه این کار را ندارند مانند مهدهای کودکی که در سال اول و دوم تأسیس هستند. یا تعدادی از مهدها اجازه ندارند به مراجعـان خارج از مهد، خدمات بدهند. بیشتر، مهدهای کودکی به این کار اختصاص داده شده است که حالت مرکزیت دارند و از لحاظ بعد مسافت، سابقه اجرای طرح و مربیان آموزش دیـده از امـتـیـاز کـافـی برخوردار باشند.»

***

۱۰ سال بعد از نخستین مرحله اجرای طرح پیشگیری از تنبلی چشم، امسال برای نخستین بار این طرح کودکان عشایر را نیز زیر پوشش خود قـرار داده اسـت. در حـال حـاضـر سازمان جهـانـی بـهـداشـت بـعـد از بررسی و مطالعه فرایند ۱۰ ساله طرح و اطلاع یـافـتن از مـفـیـد بودن آن، گسترش این طرح در سنین مختلف را پیشنهاد کرده است. دکتر زهرا نوع پرست می گوید: «در سال ۸۴، هزینه سرانه ای که برای هر کودک در این طرح در نظر گرفته شده بود، ۵۰۰ تومان به اضافه هزینه معاینه بود. امسال هنوز هزینه سرانه را دریـافـت نـکـرده ایـم، ولـی بـه طـور میانگین با رشد تورم در ارتباط است. انـتـظـار داریـم در ایـن مـورد بـخـش خصوصی هم وارد کار شود. چون بیمه های غربالگری یا پیشگیری از معلولیت اجرا نشده است و در اجرای کامل آن محدودیت داریم.

اگر خانواده ها مطمئن باشند هزینـه هـای مـربـوط بـه طـرح هـای پیشگیری، از طرف سازمان های بیمه گر پرداخت می شود، با اشتیاق بیـشـتـری در ایـن طـرح هـا شـرکـت می کنند. متأسفانه فرهنگ پیشگیری از معلولیت ها هنوز در میان مردم جا نیفتاده است. در حالی که پیشگیری به ویژه در ۶ سال اول عمر در بسیاری از معلولیت ها از جمله بیماری چشم بسیار مهم است.»

***

در کشور ما بیش از یک میلیون نفر مبتلا به عارضه تنبلی چشم اند و این یک مسأله عمده در بهداشت عمومی کشور است. از آمبلیوپی یا تنبلی چشم به عنوان یک علت شایع نابینایی یا کم بینایی یاد می شود که اگر به موقع تشخیص داده و درمان نشود، می تواند فرد را از یک چشم، بسیار کم بینا یا نابینا کند.

دکتر فیروز فرهمند، جراح و متخصص بیماری های چشم می گوید: «در صورتی که این اشکال دید، قبل از پنج سالگی درمان شود، حتی اگر چشم در این مدت تنبل شده باشد، با درمان بینایی کامل به دست می آید. بعد از پنج سالگی، هرچه درمان چشم تنبل به تأخیر بیفتد، احتمال بازگشت بینایی کامل کمتر است. در واقع تنبلی چشم نوعی کاهش بینایی است که به ظاهر در آن نـمـی تـوان در چـشـم عـیـب آشـکـاری پـیـدا کـرد. اشـکـالات مادرزادی پایین افتادن پلک سبب می شود که چشم نتواند تصویر واضحی از آنچه می بیند، دریافت کند و به تدریج دچار تنبلی می شود.»

بـر اسـاس آمـار سـال گـذشـته ۱۷ هزار و ۶۶۰ نفر از کسانی که بعد از اجرای طرح سنجش بینایی چشم، مبتلا به عارضه تنبلی چشم تشخیص داده شدند، کمک هزینه های درمانی برای تهیه عینک و جراحی دریافت کرده اند.

کج خلق شدن کودک و افت تحصیلی او در دوران مدرسه از جمله پیامدهای رفتاری بی توجهی والدین به ضـعـف و اخـتـلال بـیـنـایـی فرزندانشان در سنین قبل از ۷ سالگی است.

طرح پیشگیری از تنبلی چشم کودکان از سال های گذشته در سه سطح اجرا می شود. دکتر زهرا نوع پرست می گوید: «این طور نیست که ما بعد از اجرای سطح اول و شناسایی کودکان مبتلا به اختلال بینایی تنبلی چشم، آنها را به حال خود رهـا کـنـیـم. بـویـژه بـرای خانواده های نیازمند بسیاری از هزینه های تشخیصی پرداخت می شود. مانند هزینه عینک و اگر نیاز به مداخله پزشک و جراحی باشد، این خدمات نیز رایگان ارائه می شود. در واقع پیگیری خدمات ارائه شده، بخش بعدی کار ما است.»

زیر پوشش قرار دادن کودکان زیر سه سال در طرح سنجش بینایی از برنامه هایی است که قرار است سال آینده به اجرا درآید.

***

در اتـاق گـرم و کـوچـک مـهـد کودک، زنـی موهای دخـتـر شـش سالـه اش را نـوازش می دهد. یک عروسک کوچک جایزه اوست برای ایستادن جلوی تابلوی مخصوص بـیـنـایـی سـنـجـی و دادن پـاسـخ پرسش های مربی بهداشت. بیرون هوا سرد است. تمام لباس های گرم از صندوقچه ها بیرون آمده است. رادیوی تاکسی دارد گزارشی درباره طرح سنجش بینایی که قرار است کودکان ۴ تا ۶ ساله را زیر پوشش قرار دهد، پخش می کند. اما معلوم نیست پسربچه شش ساله ای که با اصرار دارد شیشه اتومبیلی را که پشت چراغ قرمز ایستاده تمیز می کند، هم در زمره این کودکان به شمار می آید یا نه؟!

یک جدول با دو شرح ۳۵۱۴

جدول روزنامه ایران دارای دو شرح «عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دوشرح ابتدا یکی از شرحها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول عادی

افقی

۱- وضو - هفتمین سیاره در منظومه شمسی که مطالعه در اختلالات حرکت آن منجر به کشف نپتون شد
۲- از رکـنهای نماز- خودرو جنگ - آفریده شدگان
۳- پشتیبانی، نیرو دادن- سنگر- کوه ها
۴- اشاره به نزدیک - غـوزه پنبه- ویران- فیلگوش
۵- ضـمـیـر جـمـع- وسط - گریزنده
۶- فریاد پرخاشجویانه برای برانگیختن دعوا و هیاهو- ظرف سفالی برای نگهداری مایعات- مادر
۷- جاجیم - ویزا- گناه و جرم
۸- کوهان شتر- دروازه - گرد
۹- ثروتمند - آرشیو بست- کارکردن برای کسی، نوکری
۱۰- فلز قیمتی- اخگر- پنهان کردن
۱۱- کم کـردن در ریـاضـی- جمع اخیر- حرف بیزاری
۱۲- پسوند نسبت- شهر آذری- شهری نزدیک تهران- آغاز و ابتدا
۱۳- رنج و سختی - متحیر و سرگشته- گوشه گیر
۱۴- دستاوردها- پیامبر و فرستاده - امر از آراستن
۱۵- نوعی سقف شیبدار معمولاً از ورقه های آهن- سیاح

عمودی:

۱- اهلی، تربیت شده - شایسته و درخور احترام
۲- خلق و خوی ها، منش ها- ضد یمین - بعد از قهر
۳- دیندار- طبق اصل شصت و نهم مذاکرات مجلس شورای اسلامی باید... باشد- نوک مرغ
۴- بازداشتن - دعای خیر- با پری می آید- طاقت و توانایی
۵- چهارپایان- آشکار و واضح- مکان
۶- گوشت ترکی- خوراک حیوانات علفخوار است- ندای دومی که مؤذن با آن مسلمانان را برای نماز به مسجد می خواند
۷- از اجسام معدنی- به معنی اورشلیم- مدد و کمک
۸- استخوان سر انگشت - یکی از آلات موسیقی- همدم
۹- بزرگتر- صفت خانمی که خانه را خوب اداره کند- خیزاب
۱۰- نام یکی از آهنگ های موسیقی ایرانی- غذایی که هنگام ظهر می خورند - زیر پا مانده
۱۱- پـرودگـار - بـرگـرداندن هوای تنفس شده به بیرون- بزرگوار
۱۲- ارزش و بها - طریق - یکی از فرزندان - قوت لایموت
۱۳- ناجور و نامناسب- وجود داشتن- نقیض کوچک
۱۴- حالتی در زنان آبستن - شرم و حیا- گردشهای روزگار
۱۵- تقویم- حصبه.

جدول ویژه

افقی:

۱- پرجـنـب وجـوش- نـوعـی ساختمان با ستانی چند طبقه در خاورمیانه به صورت هرم چهار گوش و پله پله
۲- زیر ک و هوشیار- شتر بی کوهان- مراسم نخستین میهمانی برای عروس و داماد بعد از عروسی
۳- شهـر وسـطـی!- پـاکـی و پاکدامنی- منسوب به پیامبر
۴- قدرت و توان- لنگه - سخن بی عمل- رنگ آسمان
۵- کتف - برش کنگره مانند- صدای هشدار دهنده
۶- کار بی مزد - دودل - حرف ندا
۷- ورزش خشن- حکما- گناه
۸- فصل بهار - زاپاس خودرو- فرمانروایان
۹- جیحون- انگل از نوع عنکبوتیان- ماشین خاک برداری
۱۰- ضمیر جمع- امپراتور دیوانه- اختلال سلسله اعصاب
۱۱- مقدار چیزی که سنجیده شود- عرصه نبرد- صنم
۱۲- از جنس نی - از ظروف مطبخ- سفید- بزرگتر و سرکرده
۱۳- لباس بی آستر- علم نجوم - کلمه تأکید نفی
۱۴- بارانداز- ضرورت و امری- از میوه های جالیزی
۱۵- شکستن مولکول های سنگین و تبدیل آنها به مولکولهای سبک- اصرار و پیگیری

عمودی:

۱- خادم- گازی بی رنگ و بد بو که مستقیماً از ترکیب هیدروژن و نیتروژن به دست می آید
۲- پرچم ها- حرارت - کل و همگی
۳- بخشنده- از گلهای خوشبو- نوعی ماهی خوراکی
۴- یک حرف و سه حرف- خالو- رطوبت- غربال و سرند
۵- پرده در - بهره گیری موقت از چیزی که مال خودشخص نباشد- ضمیر عربی
۶- قلب- هزارها- مختصر و ناقص
۷- آگاه باش- الماس بی رنگ و شفاف- عروس
۸- آرامگاه- نیشتر- هیجان انگیز
۹- کسی که برای نزدیکی به خدا پارسایی پیشه کند- منطقه ای که برای زندگی مناسب است- وسیله بازی و جنگ
۱۰- خوشامدگویی- تجارت - آش
۱۱- گفت وگو- موجود ترسناک - نویسنده
۱۲- دریاچه آسیـایـی - عـنـصـر شیمیایی- رنگین - نصیب و قسمت
۱۳- بارش تند و ناگهانی- آشکار کردن- ضرورت و حاجت
۱۴- فتنه- رهاوی قید- آگاه و هوشیار
۱۵- نوشته ای که در آن درستی یک سند یا پذیرفته شدن تقاضایی مطرح شده باشد- نجات و رهایی.

حل جدول عادی شماره ۳۵۱۳

حل جدول ویژه شماره ۳۵۱۳

جدول ویژه همراه با جوایز ویژه در ایران پیام (نیازمندیهای روزنامه ایران)

جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران برگزار می‌کند
آمادگی آزمون
کارشناسی ارشد
در تمامی رشته‌ها
میدان انقلاب، اول کارگرشمالی
فرصت شیرازی، نبش کوچه فرخنده فال
شماره ۴۰، مرکز آموزش جهاد دانشگاهی
تلفن: ۶۶۹۰۴۴۲۲ (۱۰ خط)

بسمه تعالی
شرکت ارتباطات زیرساخت
آگـهی تجدید مناقصه (نوبت دوم)
۸۵/۲۰B

شرکت ارتباطات زیرساخت در نظر دارد دو دستگاه دیزل ژنراتور ۱۲۰۰KVA غیر دائم کار (STAND BY) و خدمات نصب و راه‌اندازی و آزمایش و تحویل مورد نیاز خود را به صورت ۱۰۰٪ ریالی و مطابق مشخصات فنی ضمیمه اسناد مناقصه به شرح ذیل خریداری نماید.

- زمان فروش اسناد از تاریخ نشر آگهی تا ۸۵/۹/۱۹ و بهای فروش اسناد ۲۰۰۰۰۰ (دویست هزار) ریال قابل پرداخت به حساب جاری شماره ۹۰۱۶۸ شرکت ارتباطات زیرساخت نزد بانک ملی شعبه مخابرات
- مکان فروش اسناد: خیابان شریعتی، بالاتر از چهارراه شهید قدوسی، نرسیده به پل سید خندان، ساختمان مرکزی شرکت ارتباطات زیرساخت (ساختمان شماره ۲ مخابرات) طبقه نیم کف غربی اتاق ۲ می‌باشد.
- سپرده شرکت در مناقصه ۹۱۰۰۰۰۰۰ (نود و یک میلیون) ریال به صورت یک فقره چک تضمینی و یا ضمانتنامه بانکی به نام شرکت ارتباطات زیرساخت
- تحویل اسناد تا ساعت ۱۵ روز یکشنبه مورخ ۸۵/۱۱/۱ به نشانی مکان فروش اسناد
- بازگشایی پاکات ساعت ۱۱ صبح روز سه شنبه مورخ ۸۵/۱۱/۳ در محل کمیسیون معاملات طبقه ۱۵ ساختمان مرکزی شرکت ارتباطات زیرساخت
- شرکت‌کنندگان در مناقصه می‌بایست پس از بازدید از محل پروژه‌ها آمادگی خود را برای تهیه نمودن LOM تجهیزات و اخذ تأییدیه نقشه‌های اجرایی پروژه حداکثر تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۸۵/۹/۲۹ به اداره کل طرح و مهندسی نیرو اعلام و از این تاریخ (۸۵/۹/۲۹) تا ۸۵/۱۰/۲۱ نسبت به تهیه نمودن LOM تجهیزات با اداره کل مذکور اقدام نمایند.

ضمناً مناقصه‌گران می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با تلفن ۸۸۱۱۲۱۵۶ تماس و یا به نشانی WWW.TIC.IR مراجعه نمایند.

شرکت ارتباطات زیرساخت